

**ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
НАЦРТА ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О ДУАЛНОМ ОБРАЗОВАЊУ**

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона је одредба члана 97. тачка 10. Устава Републике Србије, којом се утврђује да Република уређује и обезбеђује систем у области образовања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о дуалном образовању („Службени гласник РС”, број 101/17), ступио је на снагу у новембру 2017. године, а његова примена је почела школске 2019/2020 године. Разлози за одложену примену Закона налазили су се у чињеници да је било неопходно да се претходно донесу подзаконски акти који ће омогућити пуну примену Закона и да би послодавци имали довољно времена да испуне услове за учење кроз рад, а Привредна комора Србије (у даљем тексту ПКС) довољно времена да те услове и провери.

Влада Републике Србије је 18. јануара 2018. године, у складу са чланом 40. Закона о дуалном образовању, образовала Комисију за развој и спровођење дуалног образовања (у даљем тексту: Комисија). Задаци Комисије су да координира активности у спровођењу дуалног образовања на основу захтева тржишта рада на националном нивоу и врши надзор над квалитетом реализације средњег стручног образовања које се обавља по моделу дуалног образовања, са циљем трогодишњег вредновања остварених резултата. Трогодишње вредновање имплементације дуалног образовања треба да изнедри препоруке ресорном министарству за даљи развој дуалног образовања.

Чланови Комисије су представници: Министарства просвете, науке и технолошког развоја (у даљем тексту: МПНТР), Привредне коморе Србије, Кабинета председника Владе Републике Србије, Сталне конференције градова и општина, представници школа, послодаваца као и представник Швајцарског економског института (у даљем тексту: КОФ) при Федералном институту за технологију у Цириху који пружа експертску подршку Комисији али и МПНТР и ПКС у креирању образовних политика у области дуалног образовања.

Комисија је од оснивања одржала 11 седница на којима је дискутовано о процесу имплементације дуалног образовања, ризицима са којима се школе, послодавци, Министарство и ПКС суочавају током имплементације дуалног образовања и могућностима за њихово превазилажење. Један од инструмената којим Комисија прати реформски процес је Мастер план имплементације Закона о дуалном образовању, који је развијен у оквиру сарадње са КОФ и који представља инструмент којим се подржава процес планирања и остваривања реформских процеса и садржи информације релевантне за спровођење тог процеса. Мастер план

пружа преглед организационе структуре за спровођење, опис улога, надлежности, продуката и праћења свих радних јединица, информације о намераваном процесу спровођења реформских активности, преглед кључних тачака процеса изградње система дуалног образовања. Праћењем дуалног образовања у Србији Комисија је идентификовала одређене ризике који представљау претњу квалитетном дуалном образовању као и организациону структуру која ће радити на изградњи система дуалног образовања.

Један од најзначајнијих ризика за који је процењено да у почетној фази имплементације Закона о дуалном образовању може да има највише утицаја је паралелно постојање дуалног и класичног модела имплементације истог образовног профила под различитим условима сарадње са послодавцима, које може негативно да утиче на перспективу дуалног образовања у оквиру система средњег стручног образовања.

Тренутно два закона регулишу начин учешћа послодаваца у реализацији образовних профила у средњем стручном образовању - Закон о средњем образовању и васпитању и Закон о дуалном образовању.

Законом о средњем образовању и васпитању дата је могућност сарадње између школе и послодаваца али осим обавезе да се однос школе и послодавца уреди уговором, нису прописани други услове сарадње и критеријуми које послодавац мора да испуни да би се у његовим просторијама реализовала практична настава и професионална пракса.

Са друге стране, Законом о дуалном образовању детаљно је уређена улога послодавца у учењу кроз рад и прописани су критеријуми које послодавац мора да испуни да би реализовао учење кроз рад. Такође, Законом о дуалном образовању регулисано је материјално и финансијско обезбеђење ученика док су на учењу кроз рад код послодавца, што није случај у Закону о средњем образовању и васпитању.

У складу са наведеним, Комисија је на 11. седници донела одлуку да предложи Министарству да до краја 2019. године припреми измене и допуне Закона о дуалном образовању и Закона о средњем образовању и васпитању како би се отклонили примећени ризици и осигурала одрживост дуалног образовања и његова квалитетна примена, и то поступно од школске 2020/2021. године.

Након упућеног предлога, Министарство је формирало радну група која је окупила представнике Министарстава за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарства привреде, Социјално-економског савета, ПКС, Уније послодаваца, репрезентативних синдиката, стручних школа, послодаваца, Завода за унапређивање образовања и васпитања, СКГО, Савета за стручно образовање и образовање одраслих, Агенције за квалификације, Националне службе за запошљавање, која је припремила Нацрт закона о изменама и допунама Закона.

С обзиром да се уочени ризици и осигурање квалитета дуалног образовања не могу решити доношењем подзаконских аката, неопходно је да се донесу измене и допуне закона, и то Закона о дуалном образовању и Закона о средњем образовању и васпитању, и то је једини начин решавања проблема.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Нацрта закона, којим се допуњује члан 1. Закона о дуалном образовању (у даљем тексту: Закон), поред образовних профила који се реализују у трогодишњем и четворогодишњем трајању, додато је да се у дуалном образовању могу реализовати и мајсторско и специјалистичко образовање, као и образовање за рад у трајању од две године.

Чланом 2. Нацрта закона, којим се допуњује члан 2. Закона, додато је да послодавцем у смислу овог закона сматрају и органи унутрашњих послова и одбране, у складу са прописима који уређују рад тог органа. Такође, допуњена је дефиниција термина „план реализације учења кроз рад“ тако да овај план постаје саставни део школског програма и годишњег плана рада школе.

Чланом 3. Нацрта закона, којим се мења и допуњује члан 6. Закона, прецизирано је да се учење кроз рад не може обављати као рад ноћу.

Чланом 4. Нацрта закона, којим се мења и допуњује члан 7. Закона, додате су одредбе којима се уређује поступак по основу изјаве послодавца о укључивању у дуално образовање. Додата је одредба којом се омогућава школи да формира комбиновано одељење са ученицима уписаним на образовни профил који се реализује у дуалном образовању и ученицима уписаним на образовни профил који се не реализује у дуалном образовању. На овај начин омогућена је реализација дуалних образовних профила у ситуацијама када се за профил у школу упише мање од 15 ученика.

Чланом 5. Нацрта закона, којим се мења и допуњује члан 11. Закона, брисан је услов у погледу осифиваности за инструктора и одговорно лице, с обзиром да је овај услов Нацртом закона додат у члан 29. Закона о дуалном образовању, као један од услова да би лице могло да добије лиценцу инструктора. Поред тога, додат је и став 2. који упућује на обавезну примену прописа из области безбедности и здравља на раду, а посебно уредбе којом се утврђује опасан рад за децу.

Чланом 6. Нацрта закона којим се мења и допуњује члан 12. Закона, прециран је састав Комисије за утврђивање испуњености услова за извођење учења кроз рад код послодавца.

Чланом 7. Нацрта закона, којим се мења и допуњује члан 18. Закона, додата је обавеза послодавца да обавести ПКС о раскиду уговора о дуалном образовању када је уговор раскинут на његов захтев.

Чланом 8. Нацрта закона, којим се мења и допуњује члан 19. Закона, додата је обавеза послодавца да обавести ПКС о раскиду уговора о дуалном образовању када је уговор раскинут на захтев школе.

Чланом 9. Нацрта закона, којим се мења и допуњује члан 20. Закона, додата је одредба којом се школа обавезује да уколико претходно није било могуће да организује учење кроз рад код послодавца у складу са чланом 20 ст. 1–3. Закона о дуалном образовању, обезбеди ученику услове да заврши започето школовање, у складу са законом којим се уређује средње образовање и васпитање.

Чланом 10. Нацрта закона, којим се мења члан 21. Закона, измењен је рок за закључење уговора о учењу кроз рад тако да се сада овај уговор закључује до

почетка реализације учења кроз рад, уместо до почетка школске године, што се у пракси показало као неизводљиво.

Чланом 11. Нацрта закона, којим се допуњује члан 26. Закона, додата је одредба којом се школа обавезује да уколико претходно није било могуће да организује учење кроз рад код послодавца у складу са чланом 26. став 4. Закона о дуалном образовању, обезбеди ученику услове да заврши започето школовање, у складу са законом којим се уређује средње образовање и васпитање.

Чланом 12. Нацрта закона, којим се мења и допуњује члан 29. Закона, измењен је тако да инструктор може да буде и лице које је ангажовано од стране послодавца код кога се обавља учење кроз рад, а не нужно запослени тог послодавца. Као један од услов за инструктора додата је одредба о кривичној неосуђиваности за кривична дела за које је изречена безусловна казна затвора у трајању од најмање три месеца, као и за кривична дела насиље у породици, одузимање малолетног лица, запуштање и злостављање малолетног лица или родоскврнуће, кривична дела из групе кривичних дела против полне слободе, против привреде, против службене дужности, против правног саобраћаја и против човечности и других добара заштићених међународним правом, без обзира на изречену кривичну санкцију, да није правноснажно осуђивано за прекршај из области радних односа и за које није, у складу са законом, утврђено дискриминаторно понашање.

Члан 13. Нацрта закона, којим се мења и допуњује члан 30. Закона, предвиђено је да Комисија у свом саставу уместо представника „стручњака за одређену област“ има представника ПКС јер се у пракси ова одредба показала као тешко спроводива. Посебно, прецизирано је шта садржи лиценца и додат је нови став којим је уређена садржина регистра о издатим лиценцама. Такође, прецизирано је да трошкове обуке и полагања испита може да плаћа и физичко лице које се само пријави да полаже испит за инструктора.

Чланом 14. Нацрта закона, којим се допуњује члан 33. Закона, одредба којом се послодавац обавезује да обезбеди осигурање за случај повреде током учења кроз рад код послодавца, допуњена је тако да се ова обавеза сматра испуњеном и ако ученик већ има обезбеђено осигурање за случај повреде током учења кроз рад, нпр. преко школе и сл. како се не би исти ученик два пута осигуравао за исте случајеве.

Чланом 15. Нацрта закона, којим се допуњује члан 39. Закона, додат је став 2. којим је прецизирана врста доказа за лица која су до ступања на снагу овог закона учествовала у спровођењу практичне наставе у средњем стручном образовању у складу са важећим наставним планом и програмом, и која имају право да Привредној комори Србије поднесу захтев за издавање лиценце за инструктора.

Члан 16. Нацрта закона садржи завршне одредбе о ступању на снагу овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна средства.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Имајући у виду да се предложеним изменама не врши суштинска измена постојећих решења у Закону о дуалном образовању, те да је потребно што пре усвојити измене и допуне Закона како би се школе и послодавци благовремено приремили за наредну школску годину, предлаже се да се Закон о изменама и допунама Закона о дуалном образовању донесе по хитном поступку.

Недоношење закона по хитном поступку произвело би штетне последице по установе образовања, као и привредне субјекте који су уложили значајна финансијска средства у опрему и нове технологије неопходне за увођење, односно даљу реализацију модела дуалног образовања.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ДУАЛНОМ ОБРАЗОВАЊУ КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се садржај и начин остваривања дуалног образовања, узајамна права и обавезе ученика, родитеља, односно других законских заступника ученика, школе и послодавца, материјално и финансијско обезбеђење ученика, као и друга питања од значаја за дуално образовање.

Одредбе овог закона примењују се на део средњег стручног образовања и васпитања за образовне профиле у трајању од три, односно четири године, и ~~енцијалистичког~~ ~~образовање~~ ~~—~~ **МАЈСТОРСКО И СПЕЦИЈАЛИСТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ, КАО И ОБРАЗОВАЊЕ ЗА РАД У ТРАЈАЊУ ОД ДВЕ ГОДИНЕ**, у складу са законом.

Термини изражени у овом закону у граматичком мушком роду подразумевају природни мушки и женски род лица на које се односе.

Значење појмова

Члан 2.

У смислу овог закона утврђују се следећи појмови:

1) „дуално образовање” је модел реализације наставе у систему средњег стручног образовања и васпитања у коме се кроз теоријску наставу и вежбе у школи и учење кроз рад код послодавца, стичу, усавршавају, односно изграђују знања, вештине, способности и ставови (у даљем тексту: компетенције) у складу са стандардом квалификације и планом и програмом наставе и учења;

2) „послодавац” је правно лице или предузетник који испуњава прописане услове за учење кроз рад ученика у дуалном образовању и чија делатност

омогућава остваривање садржаја прописаних одговарајућим планом и програмом наставе и учења у дуалном образовању (у даљем тексту: план и програм наставе и учења);

2А) ПОСЛОДАВАЦ У СМИСЛУ ОВОГ ЗАКОНА ЈЕ И ОРГАН УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА И ОДБРАНЕ, У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИ УРЕЂУЈУ РАД ТОГ ОРГАНА;

3) „учење кроз рад” је организован процес током кога ученици, под вођством и надзором инструктора и координатора учења кроз рад, у реалној радној околини код послодавца стичу компетенције за рад у одређеном занимању или групи занимања;

4) „инструктор” је лице које непосредно обезбеђује да се током учења кроз рад реализују садржаји прописани планом и програмом наставе и учења и одговорно је да ученици стекну компетенције прописане стандардом квалификације;

5) „координатор учења кроз рад” је лице запослено у средњој стручној школи, односно наставник практичне наставе, који у сарадњи са инструктором планира, прати, реализује и вреднује остваривање учења кроз рад код послодавца;

6) „план реализације учења кроз рад” садржи опис активности, место и динамику остваривања учења кроз рад и доноси се у сарадњи школе и послодавца. ПЛАН РЕАЛИЗАЦИЈЕ УЧЕЊА КРОЗ РАД САСТАВНИ ЈЕ ДЕО ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА И ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА ШКОЛЕ.

Обим, период и место реализације учења кроз рад

Члан 6.

Обим учења кроз рад износи најмање 20%, а највише 80% часова од укупног броја часова стручних предмета, у складу са одговарајућим планом и програмом наставе и учења.

Учење кроз рад реализује се у складу са школским календаром током школске године ~~у периоду 8–20 часова~~, најдуже шест сати дневно, односно 30 сати недељно, у складу с планом и програмом наставе и учења.

УЧЕЊЕ КРОЗ РАД НЕ МОЖЕ ДА СЕ РЕАЛИЗУЈЕ У ВРЕМЕНУ ОД 22,00 ЧАСА ДО 6,00 ЧАСОВА НАРЕДНОГ ДАНА.

Учење кроз рад реализује се у целости код једног, односно више послодавца у складу са планом и програмом наставе и учења.

Изузетно од става 3. 4. овог члана, део учења кроз рад може да се реализује и у школи у складу с планом и програмом наставе и учења, односно уколико га код послодавца није могуће остварити у целини.

У школи се реализује највише 25% часова учења кроз рад предвиђених планом и програмом наставе и учења.

Упис ученика

Члан 7.

Структура уписа ученика у средње стручне школе по подручјима рада за образовне профиле у дуалном образовању утврђује се у складу с потребама

привреде, НА ОСНОВУ ИЗЈАВА ПОСЛОДАВАЦА О УКЉУЧИВАЊУ У ДУАЛНО ОБРАЗОВАЊЕ и могућностима даљег школовања будућих ученика.

ПОСЛОДАВАЦ ДОСТАВЉА ПРИВРЕДНОЈ КОМОРИ СРБИЈЕ ИЗЈАВУ О СПРЕМНОСТИ ДА СЕ УКЉУЧИ У ДУАЛНО ОБРАЗОВАЊЕ НАЈКАСНИЈЕ ДО 30. НОВЕМБРА КАЛЕНДАРСКЕ ГОДИНЕ КОЈА ПРЕТХОДИ ШКОЛСКОЈ ГОДИНИ У КОЈОЈ ОТПОЧИЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈА ОБРАЗОВНОГ ПРОФИЛА У ДУАЛНОМ ОБРАЗОВАЊУ.

ИЗЈАВА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ОБАВЕЗНО САДРЖИ НАЗИВ ПОСЛОДАВЦА, СЕДИШТЕ, МАТИЧНИ БРОЈ, ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ, БРОЈ УЧЕНИКА КОЈИ МОЖЕ ДА ПРИМИ НА УЧЕЊЕ КРОЗ РАД, ОПШТИНУ И МЕСТО ИЗВОЂЕЊА УЧЕЊА КРОЗ РАД И ПРЕДЛОГ ШКОЛЕ КОЈА РЕАЛИЗУЈЕ ТРАЖЕНИ ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛ.

ПРИВРЕДНА КОМОРА СРБИЈЕ ДОСТАВЉА МИНИСТАРСТВУ ПЛАН ЗА УКЉУЧИВАЊЕ ПОСЛОДАВАЦА У ДУАЛНО ОБРАЗОВАЊЕ ЗА НАРЕДНУ ШКОЛСКУ ГОДИНУ ПО ШКОЛАМА И ОБРАЗОВНИМ ПРОФИЛИМА, НАЈКАСНИЈЕ ДО 14. ФЕБРУАРА ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ ЗА НАРЕДНУ ШКОЛСКУ ГОДИНУ.

Школска управа у сарадњи с надлежним органом аутономне покрајине, ОДНОСНО ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ сачињава општински, односно градски предлог плана уписа ученика у средње школе.

У припреми плана уписа из става 2. 5. овог члана потребно је обезбедити услове за укључивање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом и ученика из осетљивих група.

У изради предлога плана уписа из става 2. 5. овог члана учествују и послодавци, организација надлежна за послове запошљавања према седишту локалне самоуправе, Привредна комора Србије и друге заинтересоване стране, у складу са законом.

КАНДИДАТ ЗА УПИС НА ДУАЛНИ ПРОФИЛ ОПРЕДЕЉУЈЕ СЕ ЗА КОНКРЕТНИ ПРОФИЛ ПРЕ ОБАВЉЕНОГ ЗАВРШНОГ ИСПИТА, У СКЛАДУ СА ПОДЗАКОНКСИМ АКТОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ УПИС УЧЕНИКА У СРЕДЊУ ШКОЛУ.

~~Приликом уписа у средњу школу, распоређивање~~ РАСПОРЕЂИВАЊЕ ученика за учење кроз рад врше у сарадњи ученик, родитељ, односно други законски заступник, послодавац и школа.

Начин распоређивања ученика за учење кроз рад прописује министар у сарадњи с Привредном комором Србије.

Услови за извођење учења кроз рад код послодавца

Члан 11.

Услови које послодавац мора да испуни ради извођења учења кроз рад, су:

1) обављање делатности која омогућава реализацију садржаја учења кроз рад прописане одговарајућим планом и програмом наставе и учења;

2) располагање простором, опремом и средствима за рад у складу са правилником о ближим условима у погледу простора, опреме и наставних средстава одређеног образовног профила;

3) располагање потребним бројем лиценцираних инструктора у складу са планом и програмом наставе и учења;

4) обезбеђивање примене мера безбедности и здравља на раду у складу са законом;

5) да над послодавцем није отворен стечајни поступак или покренут поступак ликвидације;

~~6) да одговорно лице код послодавца и инструктор нису осуђивани правоснажном пресудом за кривично дело за које је изречена безусловна казна затвора у трајању од најмање три месеца, као и за кривична дела насиље у породици, одузимање малолетног лица, запунтање и злостављање малолетног лица или родоскврнуће, кривична дела из групе кривичних дела против полне слободе, против привреде, против службене дужности, против правног саобраћаја и против човечности и других добара заштићених међународним правом, без обзира на изречену кривичну санкцију, да нису правоснажно осуђивани за прекршај из области радних односа и за које није, у складу са законом, утврђено дискриминаторно понашање;~~

7) да послодавац није правоснажно осуђиван за казнена дела прописана законом којим се уређује спречавање злостављања на раду.

У РЕАЛИЗАЦИЈИ УЧЕЊА КРОЗ РАД ПОСЛОДАВАЦ ЈЕ ДУЖАН ДА ОБЕЗБЕДИ ПРОПИСАНЕ МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ, У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ, КАО И ПРИМЕНУ ПРОПИСА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ ОПАСАН РАД ЗА ДЕЦУ.

Утврђивање испуњености услова за извођење учења кроз рад код послодавца

Члан 12.

Проверу испуњености услова из члана 11. овог закона, врши Привредна комора Србије.

Привредна комора Србије образује Комисију за утврђивање испуњености услова за извођење учења кроз рад код послодавца (у даљем тексту: Комисија) за образовни профил или групу образовних профила.

~~Комисија која има непаран број чланова у свом саставу, поред стручњака за одговарајућу област рада, обавезно има и наставника из области средњег стручног образовања и васпитања, инспектора рада и представника Министарства.~~

КОМИСИЈА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ИМА ТРИ ЧЛАНА И ЧИНЕ ЈЕ ЧЛАН КОГА ПРЕДЛАЖЕ МИНИСТАРСТВО ИЗ РЕДА ПРОСВЕТНИХ САВЕТНИКА, СПОЉЊИХ САРАДНИКА, ПРОСВЕТНИХ ИНСПЕКТОРА, ОДНОСНО НАСТАВНИКА, ИНСПЕКТОР РАДА И ПРЕДСТАВНИК ПРИВРЕДНЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ.

Чланови комисије свој рад обављају без накнаде.

Захтев за проверу испуњености услова из члана 11. овог закона послодавац подноси Привредној комори Србије најкасније до ~~30. септембра~~ 30. НОВЕМБРА календарске године која претходи школској години у којој отпочиње обављање учења кроз рад.

Привредна комора Србије, на предлог Комисије, послодавцу који је испунио све прописане услове, издаје Потврду о испуњености услова за извођење учења кроз рад (у даљем тексту: Потврда), у року од 15 дана од дана пријема предлога Комисије.

Привредна комора Србије решењем утврђује да послодавац не испуњава услове за извођење учења кроз рад и ово решење је коначно у управном поступку.

Уколико послодавац престане да испуњава услове прописане чланом 11. овог закона, Привредна комора Србије, на предлог Комисије, доноси решење о престанку испуњености услова за извођење учења кроз рад и ово решење је коначно у управном поступку.

Привредна комора Србије води и редовно ажурира регистар послодаваца за које је утврђено да испуњавају услове за извођење учења кроз рад.

Регистар из става 9. овог члана води се као јединствена електронска база података, а подаци из регистра објављују се на званичној интернет страници Привредне коморе Србије.

У регистар из става 9. овог члана, уписују се подаци о регистарском броју Потврде, називу и матичном броју послодавца, имену, презимену и функцији одговорног лица код послодавца и броју и датуму решења о престанку испуњености услова за извођење учења кроз рад.

Трошкове издавања потврде, вођења и уписа у регистар из става 9. овог члана, сноси Привредна комора Србије.

Организација, састав и начин рада Комисије, ближе се уређују општим актом Привредне коморе Србије.

Послове провере испуњености услова за извођење учења кроз рад, издавања исправа из ст. 6–8. овог члана и вођења регистра из става 9. овог члана, Привредна комора Србије обавља као поверене послове.

Раскид уговора од стране послодавца

Члан 18.

Послодавац раскида уговор о дуалном образовању уколико:

- 1) је школи забрањен рад или је укинута у складу са законом;
- 2) школа престане да испуњава прописане услове за образовни профил у ком послодавац реализује учење кроз рад;
- 3) школа не испуњава обавезе предвиђене уговором о дуалном образовању;
- 4) наступе непредвиђене технолошке, економске или организационе промене код послодавца, које спречавају, отежавају или битно мењају обављање делатности.

ПОСЛОДАВАЦ ЈЕ ДУЖАН ДА ОБАВЕСТИ ПРИВРЕДНУ КОМОРУ СРБИЈЕ О РАСКИДУ И РАЗЛОЗИМА ЗА РАСКИД УГОВОРА О ДУАЛНОМ ОБРАЗОВАЊУ, У РОКУ ОД ОСАМ ДАНА ОД ДАНА РАСКИДА УГОВОРА.

Раскид уговора од стране школе

Члан 19.

Школа раскида уговор о дуалном образовању уколико:

- 1) је донето решење о престанку испуњености услова за извођење учења кроз рад из [члана 12.](#) став 8. овог закона;
- 2) послодавац не испуњава обавезе предвиђене уговором о дуалном образовању;
- 3) послодавац изврши повреду забране из [члана 10.](#) овог закона;
- 4) послодавац изврши повреду права ученика прописаних законом.

Школа је дужна да обавести Министарство о раскиду и разлозима за раскид уговора о дуалном образовању У РОКУ ОД ОСАМ ДАНА ОД ДАНА ОД ДАНА РАСКИДА УГОВОРА.

ПОСЛОДАВАЦ ЈЕ ДУЖАН ДА ОБАВЕСТИ ПРИВРЕДНУ КОМОРУ СРБИЈЕ О РАСКИДУ И РАЗЛОЗИМА ЗА РАСКИД УГОВОРА ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА, У РОКУ ОД ОСАМ ДАНА ОД ДАНА РАСКИДА УГОВОРА.

Последице раскида уговора

Члан 20.

Ако је уговор о дуалном образовању раскинут из разлога прописаних у [члану 18.](#) тач. 1)-3) овог закона, наставак образовања обезбеђује друга школа коју одреди Министарство.

Ако је уговор о дуалном образовању раскинут из разлога прописаних у [члану 18.](#) тачка 4) овог закона, учење кроз рад ученицима обезбеђује школа код другог послодавца с којим има закључен уговор о дуалном образовању.

Ако је уговор о дуалном образовању раскинут из разлога прописаних у члану 19. овог закона, учење кроз рад организује школа, уз подршку Министарства, јединице локалне самоуправе и Привредне коморе Србије, код другог послодавца с којим закључи уговор о дуалном образовању.

УКОЛИКО НИЈЕ МОГУЋЕ ОРГАНИЗОВАТИ УЧЕЊЕ КРОЗ РАД У СКЛАДУ СА СТ. 1-3. ОВОГ ЧЛАНА, ШКОЛА ОБЕЗБЕЂУЈЕ УЧЕНИКУ УСЛОВЕ ДА ЗАВРШИ ЗАПОЧЕТО ШКОЛОВАЊЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ.

Форма уговора

Члан 21.

Уговор о учењу кроз рад закључују послодавац и ученик, односно родитељ или други законски заступник ученика, у писменој форми.

Уговор о учењу кроз рад закључује се најкасније до почетка ~~школске године~~ у којој почиње реализација РЕАЛИЗАЦИЈЕ учења кроз рад.

Послодавац је дужан да води евиденцију закључених уговора из става 1. овог члана, у складу са законом.

Последице раскида уговора Члан 26.

Ако се раскине уговор о учењу кроз рад из разлога наведених у члану 25. тач. 3)–6) овог закона, школа је дужна да ученику организује учење кроз рад у истом образовном профилу код другог послодавца, с којим је закључила уговор о дуалном образовању.

Након раскида уговора из става 1. овог члана, ученик, односно родитељ или други законски заступник ученика и други послодавац, са којим је школа закључила уговор о дуалном образовању, закључују уговор о учењу кроз рад.

О раскиду уговора из става 1. овог члана, односно о закљученом уговору из става 2. овог члана школа обавештава Министарство, а послодавац Привредну комору Србије, најкасније у року од осам дана од дана закључивања уговора.

Уколико школа није закључила уговор о дуалном образовању с другим послодавцем из става 2. овог члана, дужна је да у сарадњи с Министарством и Привредном комором Србије, у року од 15 дана обезбеди услове за наставак учења кроз рад у одговарајућем образовном профилу.

УКОЛИКО НЕМА МОГУЋНОСТИ ДА ОБЕЗБЕДИ НАСТАВАК УЧЕЊА КРОЗ РАД, У СКЛАДУ СА СТАВОМ 4. ОВОГ ЧЛАНА, ШКОЛА ОБЕЗБЕЂУЈЕ УЧЕНИКУ УСЛОВЕ ДА ЗАВРШИ ЗАПОЧЕТО ШКОЛОВАЊЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ СРЕДЊЕ ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ.

Инструктор Члан 29.

Инструктор је лице које:

1) је у радном односу код послодавца или које самостално обавља делатност, **ОДНОСНО ДРУГО ЛИЦЕ КОЈЕ АНГАЖУЈЕ ПОСЛОДАВАЦ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ РАД;**

2) има радно искуство од најмање три године у одговарајућем занимању или групи занимања за која се ученик образује у дуалном образовању;

3) има најмање исти ниво образовања ~~за одговарајући образовни профил~~ за који се ученик школује;

4) познаје језик националне мањине на којем се остварује план и програм наставе и учења;

5) је обавило обуку за инструктора и има потврду о положеном испиту за инструктора (у даљем тексту: лиценца);

6) **НИЈЕ ОСУЂИВАНО ПРАВНОСНАЖНОМ ПРЕСУДОМ ЗА КРИВИЧНО ДЕЛО ЗА КОЈЕ ЈЕ ИЗРЕЧЕНА БЕЗУСЛОВНА КАЗНА ЗАТВОРА У ТРАЈАЊУ ОД НАЈМАЊЕ ТРИ МЕСЕЦА, КАО И ЗА КРИВИЧНА ДЕЛА НАСИЉЕ У ПОРОДИЦИ, ОДУЗИМАЊЕ МАЛОЛЕТНОГ ЛИЦА, ЗАПУШТАЊЕ И ЗЛОСТАВЉАЊЕ МАЛОЛЕТНОГ ЛИЦА ИЛИ РОДОСКВРНУЋЕ, КРИВИЧНА ДЕЛА ИЗ ГРУПЕ КРИВИЧНИХ ДЕЛА ПРОТИВ ПОЛНЕ СЛОБОДЕ, ПРОТИВ ПРИВРЕДЕ, ПРОТИВ СЛУЖБЕНЕ ДУЖНОСТИ, ПРОТИВ ПРАВНОГ САОБРАЋАЈА И ПРОТИВ ЧОВЕЧНОСТИ И ДРУГИХ ДОБАРА ЗАШТИЋЕНИХ МЕЂУНАРОДНИМ ПРАВОМ, БЕЗ ОБЗИРА НА ИЗРЕЧЕНУ КРИВИЧНУ**

САНКЦИЈУ, ДА НИЈЕ ПРАВНОСНАЖНО ОСУЂИВАНО ЗА ПРЕКРШАЈ ИЗ ОБЛАСТИ РАДНИХ ОДНОСА И ЗА КОЈЕ НИЈЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ, УТВРЂЕНО ДИСКРИМИНАТОРНО ПОНАШАЊЕ.

Изузетно од става 1. тачка 5) овог члана, инструктор може бити и лице које поседује основе педагошко-дидактичких знања и вештина и има важећа овлашћења да буде инструктор, а која су издала национална или међународна регулаторна тела, из области на које се овлашћење односи.

Инструктор, у сарадњи с координатором учења кроз рад реализује, води и надзире учење кроз рад код послодавца, под условом и на начин којим се обезбеђује безбедност и здравље на раду, у складу са законом.

Инструктор у процесу оцењивања учења кроз рад, сарађује с координатором учења кроз рад.

Број ученика с којима инструктор реализује учење кроз рад прописан је планом и програмом наставе и учења.

Обука и лиценца за инструктора **Члан 30.**

Обуку за инструктора спроводи Привредна комора Србије.

Обука из става 1. овог члана траје 40 сати.

Обука из става 1. овог члана обавезно садржи и основе педагошко-дидактичких знања и вештина.

Након завршене обуке из става 1. овог члана, лице полаже испит за инструктора.

Привредна комора Србије образује Комисију за полагање испита за инструктора и спроводи испит за инструктора.

Комисија из става 5. овог члана има у свом саставу, ~~осим стручњака за одговарајућу област рада,~~ ПРЕДСТАВНИКА ПРИВРЕДНЕ КОМОРЕ И најмање по једног представника којег предлаже Министарство и Завод за унапређивање образовања и васпитања.

Чланови комисије из става 6. овог члана, обављају свој рад без накнаде.

Привредна комора Србије издаје лиценцу лицу које је положило испит за инструктора и води регистар о издатим лиценцама.

~~Лиценца и регистар о издатим лиценцама садрже~~ ЛИЦЕНЦА САДРЖИ: регистарски број лиценце, име, презиме и занимање лица које је положило испит за инструктора, ~~и назив послодавца код кога је то лице у радном односу.~~

РЕГИСТАР О ИЗДАТИМ ЛИЦЕНЦАМА САДРЖИ: РЕГИСТАРСКИ БРОЈ ЛИЦЕНЦЕ, ИМЕ, ИМЕ ЈЕДНОГ РОДИТЕЉА, ПРЕЗИМЕ И ЗАНИМАЊЕ ЛИЦА КОЈЕ ЈЕ ПОЛОЖИЛО ИСПИТ ЗА ИНСТРУКТОРА, НАЈВИШИ НИВО ОБРАЗОВАЊА, ЈМБГ, АДРЕСА, КОНТАКТ ТЕЛЕФОН, ЕЛЕКТРОНСКУ АДРЕСУ.

Трошкове издавања лиценце и вођења регистра о издатим лиценцама сноси Привредна комора Србије.

Висину трошкова обуке и полагања испита за инструктора утврђује општим актом Привредна комора Србије.

Трошкове обуке и полагања испита за инструктора сноси послодавац, **ОДНОСНО ФИЗИЧКО ЛИЦЕ УКОЛИКО СЕ САМО ПРИЈАВИ ЗА ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА.**

Послове спровођења испита, издавања лиценце и вођења регистра о издатим лиценцама за инструкторе, Привредна комора Србије обавља као поверене послове.

Програм обуке, ближе услове и друга питања од значаја за полагање испита за инструктора, на предлог Завода за унапређивање образовања и васпитања, прописује министар.

Материјално обезбеђење ученика

Члан 33.

Ученику који обавља учење кроз рад послодавац обезбеђује:

- 1) средстава и опрему за личну заштиту на раду;
- 2) накнаду стварних трошкова превоза од школе до места извођења учења кроз рад и назад, највише у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, уколико послодавац није обезбедио сопствени превоз, **УКОЛИКО НИЈЕ НА ДРУГИ НАЧИН ОБЕЗБЕЂЕН;**
- 3) накнаду трошкова исхране у складу са општим актом послодавца;
- 4) осигурање за случај повреде током учења кроз рад код послодавца, **УКОЛИКО НИЈЕ НА ДРУГИ НАЧИН ОБЕЗБЕЂЕНО.**

Послодавац може да обезбеди ученику и покриће трошкова смештаја и исхране у ученичком дому.

Члан 39.

~~Лице које је у радном односу код послодавца или самостално обавља делатност~~ **ЛИЦЕ КОЈЕ ИСПУЊАВА УСЛОВЕ ПРОПИСАНЕ ЧЛАНОМ 29. СТАВ 1. ТАЧ. 1)–4) И 6) ОВОГ ЗАКОНА,** а које је до ступања на снагу овог закона учествовало у спровођењу практичне наставе у средњем стручном образовању у складу са важећим наставним планом и програмом, има право да Привредној комори Србије поднесе захтев за издавање лиценце за инструктора.

УЗ ЗАХТЕВ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ЛИЦЕ ДОСТАВЉА ДОКАЗ ДА ЈЕ ПОХАЂАЛО ОБУКУ ЧИЈИ ПРОГРАМ ОДГОВАРА ПРОГРАМУ ОБУКЕ ПРОПИСАНОМ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 30. СТАВ 14. ОВОГ ЗАКОНА.

ЧЛАН 16.

ОВАЈ ЗАКОН СТУПА НА СНАГУ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”.

